

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/22-06879-009
Otsuse kuupäev	4. aug 2022
Komisjoni koosseis	Esimees Mihkel Kivisalu
Tarbija	
Kaupleja	Autotek OÜ, 12628873
Tarbija nõue	Lepingust taganemine ja kahju hüvitamine.
Asja läbivaatamise aeg	2. aug 2022

Resolutsioon:

1. Rahuldada tarbija avaldus.

1.1. Rahuldada tarbija avaldus lepingust taganemise ja kahju hüvitamise osas. Kauplejal on kohustus tarbijale hüvitada sõiduki ostusumma 4999 eurot ning sõidukile teostatud diagnostika arve summas 50 eurot ning täiendavalt liiklusregistri muudatuse kandega seotud kulud ning tarbija peab algatama sõidukiomaniku vahetuse Maanteeameti liiklusregistris.

2. Tarbijal tuleb tagastada Kauplejale sõiduk, kusjuures transpordikulude tasumise kohustus lasub Kauplejal.

Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast. Kui vaidlevad pooled ei nõustu komisjoni otsusega, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse. Kaupleja peab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit kirjalikult teavitama otsuse täitmisest 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohutule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Tarbija ostis 03.04.2022.kauplejalt Autotek OÜ auto Dodge Journey hinnaga 4999 eurot. Autol ilmnisid koheselt vead, kuid kauplejaga tarbija kontakti ei saanud.

Tarbija avalduse kohaselt süttis juba samal päeval auto armatuurilaul mootori hoiatustuli ja tarbija pöördus esmalt NP Autod OÜ poole, kes on müügilepingus märgitud müüja esindajaks, kuid tarbija kirjale ei vastatud. Lisaks käis tarbija autoga diagnostikas OÜ-s J.R. Autoelekter, kus selgus, et autol on käigukasti rike, mille kõrvaldamine läheb maksma 1600 eurot, lisaks on katki parem välimine veovõlli tolmuks, EGR-i jahutitoru tihend lekib ja roolivõimendi lati torud lekivad.

11.04.2022.a saatis tarbija uuesti NP Autod OÜ-le kirja, et soovib auto tagastada ja raha tagasi saada ning tarbijale vastati, et NP Autod OÜ ei vastuta komisjonimüügis olnud auto eest ja pöörduda tuleb müüja poole.

11.04.2022.a saatis tarbija kauplejale kirjaliku pöördumise ja soovis müügilepingust taganeda, kuid tarbija kirjale ei vastatud. Tarbija saatis 13.04.2022.a kirja müüjale ja 22.04.2022.a korduva pöördumise nii müüjale, kui ka NP Autod OÜ-le ja palus tagastada sõiduki ostuhind

ning andis teada, et sõiduki ümbervormistamise tasu ei soovi ta samuti uuesti kanda.

Tarbija nõudeks on müügilepingust taganemine ja ostusumma tagastamine, lisaks soovib tarbija diagnostikatasu hüvitamist summas 50 eurot ning sõiduki ümbervormistamise kulude kandmist.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja jättis tarbijavaidluste komisjoni menetluse käigus selgitused andmata.

Komisjoni põhjendus:

Tarbijakaitseseaduse § 51 järgi lahendatakse vaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

Menetluses kogutud tõendite ja ütluste põhjal leiab komisjon, et tarbija avaldus kuulub rahuldamisele. Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Võlaõigusseaduse § 208 lg 1 sätestab, et asja müügilepinguga kohustub müüja andma ostjale üle olemasoleva, valmistatava või müüja poolt tulevikus omandatava asja ning tegema võimalikuks omandi ülemineku ostjale, ostja aga kohustub müüjale tasuma asja ostuhinna rahas ja võtma asja vastu.

VÕS § 208 lg 4 kohaselt on tarbijalemüük asja müük müügilepingu alusel, mille puhul tarbijale müüb vallasasja müüja, kes sõlmib lepingu oma majandus- või kutsetegevuses. Poolte vaheline leping vastab tarbijalemüügi tunnustele VÕS § 208 lg 4 tähenduses. Tarbija ostis kauplajalt sõiduki. Esitatud tõenditest nähtub, et vaidlus on müüdnud asja lepingutingimustele mittevastavuses (VÕS § 217) ning kas kaupleja vastutab asja mittevastavuse eest (VÕS §-id 103 ja 218). Müügilepingu alusel ostjale üleantava asja puhul on müüja vastutuse esmaseks eelduseks asja mittevastavus lepingutingimustele (VÕS § 217 lg 1-2).

Et tarbijal oleks õigus tugineda asja lepingutingimustele mittevastavusele, on tarbijal kohustus kauplejat puudustest teavitada (RKO 2-14-37663/54). Asjas kogutud materjalidest nähtub, et tarbija teavitas korrektselt kauplejat puudustest. VÕS § 217 järgi on müüja põhikohustuseks anda ostjale üle lepingu tingimustele vastav asi, ostjale üleantav asi peab vastama kokkulepitule koguse, kvaliteedi, liigi, kirjelduse ja pakendi osas.

VÕS § 217(1) lg 2 p 1 alusel loetakse asi lepingutingimustele vastavaks, kui selle kirjeldus, liik, kogus, kvaliteet, kasutusviis, ühilduvus, koostalitlusvõime ja muud omadused vastavad kokkulepitud tingimustele. Lisaks eeltoodule tuleb lähtuda ka VÕS § 217(1) lg 3 p 2, mis sätestab, et asi peab olema seda liiki asjadele tavaliselt omases koguses ja omase kvaliteedi ning tavaliste toimivusomadustega, sealhulgas vastupidavuse, kasutusviisi, ühilduvuse ja turvalisuse poolest, mida tarbija võib mõistlikult eeldada, lähtudes asja olemusest ning arvestades müüja enda poolt või tema nimel või tehinguahela varasemates etappides osalenud muude isikute, sealhulgas tootja poolt asja suhtes avalikult tehtud avaldusi, eelkõige reklaamimisel või märgistusel.

VÕS § 218 lg 2 kohaselt tarbijalemüügi puhul vastutab müüja asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, mis ilmneb kahe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest. VÕS § 218 lg 2(2) kohaselt tarbijalemüügi puhul eeldatakse, et ühe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest ilmnenu lepingutingimustele mittevastavus oli olemas asja üleandmise ajal, kui selline eeldus ei ole vastuolus asja või puuduse olemusega. Erialakirjanduses on märgitud, et ostja peab väidetavalt lepingutingimustele mittevastava asja üleandmise korral suutma

tõendada (1) nii lepingutingimuste rikkumisele viitava puuduse olemasolu ajal kui ka seda, et (2) vastav puudus või selle põhjus eksisteeris juba asja temale üleandmise hetkel. Kui kasutatud asja müügileping ei sisaldanud kokkulepet sõiduki kvaliteedi kohta, peab asi VÕS § 217 lg 1 ja § 77 lg 1 järgi vastama tavapärastele kasutatud asja nõuetele ehk asja keskmisele kvaliteedile.

Kasutatud asjade puhul tuleb arvestada sellega, et asja senisest tavapärasest kasutamisest tingitud kulumine ja sellega kaasnevad puudused, mida sarnastel uutel asjadel ei esine, ei ole veel lepingutingimustele mittevastavusteks. Samas tuleb lepingutingimustele mittevastavust jaatada siis, kui ajal on puudusi, mida müüdud asjaga võrreldavatel kasutatud asjadel tavaliselt ei esine. Kasutatud asjade puhul võib asja puudus olla tekkinud ka mittenõuetekohase hoolduse tagajärjel (Riigikohtu 7. aprilli 2010. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-23-10, p 12). (p 13)

Tarbija on esitanud tõendi, millest nähtub, et sõidukil on käigukasti rike. Lisaks on katki parem välimine veovõlli tolmukate, EGR-i jahutitoru tihend lekib ja roolivõimendi lati torud lekivad.

Komisjonile esitatud infost nähtub, et autol on olulised defektid, mistõttu ei saa sõidukiga ohutult liigelda. Komisjoni hinnangul on eeltoodud puudused käsitletavad olulise lepingurikkumisenä, kuna tarbija eeldas ning kaupleja lubas heas sõidukorras sõidukit. Sõiduk, millega ei ole võimalik ohutult liigelda, ei vasta lepingutingimustele. Tarbija soovis toote tagastada ning taganes lepingust. Komisjoni hinnangul on tarbija nõue põhjendatud ning tarbija on tõendanud, et sõiduk ei vastanud kokkulepitule. Komisjon selgitab, et kuna sõiduk on defektiga, mille eest vastutab kaupleja, siis lasub kauplejal ka transpordikulud tasuda. Riigikohus on lahendis 3-2-1-23-10 märkinud, et kasutatud asjade puhul tuleb arvestada sellega, et asja senisest tavapärasest kasutamisest tingitud kulumine ja sellega kaasnevad puudused, mida sarnastel uutel asjadel ei esine, ei kujuta endast veel lepingutingimustele mittevastavusi. Samas tuleb lepingutingimustele mittevastavust jaatada siis, kui ajal on puudusi, mida müüdud asjaga võrreldavatel kasutatud asjadel tavaliselt ei esine. Kui kostja reklaamis autot sõidukorras olevana, võis hageja mõistlikult võttes eeldada, et tegemist on kontrollitud, kvaliteetse ja korras kasutatud autoga. Komisjoni hinnangul saab laiendada eelnevat põhimõtet ka käesoleval juhul. Kaupleja lubas sõidukorras sõidukit, aga sõiduk ei vastanud kokkulepitule, kuna tarbijal ei olnud võimalik sõidukit praktiliselt üldse kasutada. Lepingust taganemisel muutub olemasolev võlasuhe tagasitäitmise võlasuhteks (VÕS 10. peatüki 2. jagu). Komisjon selgitab, et Riigikohus on korduvalt väljendanud seisukohta, et lepingust taganemise kehtivuseks peavad olema täidetud nii selle formaalsed eeldused, eelkõige olema esitatud vastaspoolele õigel ajal taganemisavaldus kui ka sisulised (materiaalsed) eeldused, st taganemiseks peab olema seda õigustav põhjus, eelkõige oluline lepingurikkumine VÕS § 116 mõttes. VÕS § 116 lg 1 kohaselt võib lepingupool lepingust taganeda, kui teine lepingupool on lepingust tulenevat kohustust oluliselt rikkunud. Komisjoni hinnangul on täidetud kõik materiaalsed ja formaalsed eeldused, et lepingust taganeda.

Lisaks on tarbijal õigus nõuda kauplejalt eksertiisi hüvitamist ja liiklusregistri kande hüvitamist. Komisjon märgib, et varaline diferents VÕS § 127 lg 1 mõttes eeldab varalise olukorra võrreldavat halvenemist – tarbija peab olema sattunud kohustuse rikkumise tulemusena halvemasse olukorda võrreldes olukorraga, milles ta oleks olnud, kui rikkumist ei oleks toimunud (vt RKTko nr 3-2-1-33-10, p 19; RKTko nr 3-2-1-110-13, p-d 13 ja 15-16; RKTko nr 3-2-1-197-13, p 22; RKTko nr 3-2-1-38-15, p 21). (p 16).

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad

pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Mihkel Kivisalu

/allkirjastatud digitaalselt/